



Országgyűlési Hivatala

Hományszám: 172451

Érkezett: 2011 FEBR 21

**Képviselői önálló indítvány**

## **2011. évi ..... törvény**

### **egyes törvényeknek a vízkárelhárítás hatékonyabbá tételével összefüggő módosításáról**

#### ***1. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása***

##### **1. §**

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 20. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az ingatlan tulajdonosát (használóját) az (1) és (3) bekezdés szerinti korlátozás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg. Ha a korlátozás következtében az ingatlan használata, az ingatlannal kapcsolatos jog vagy foglalkozás gyakorlása lehetetlenné, illetve számottevően költségessé válik, a tulajdonos az ingatlan kisajátítását kérheti.”

##### **2. §**

A Vgtv. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § (1) Vízkárelhárítási célú tározónak minősül a záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó, a véstározó és a belvíztározó.

(2) Az ingatlan tulajdonosa, illetve használója köteles túrni, hogy az ingatlanát a vízügyi hatóság vízkárelhárítási célú tározóként kijelölje.

(3) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvíztározó kijelölése közérdekből történik.

(4) Az ingatlan, vagy annak területi mértékben meghatározott része vízkárelhárítási célú tározóvá történő kijelöléséről – a véstározó kivételével - az ingatlan fekvése szerint illetékes vízügyi hatóság határoz. A vízügyi hatóság a jogerős határozattal megkeresi a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg feljegyzése iránt az ingatlan fekvése szerint illetékes ingatlanügyi hatóságot. Ha a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg nem az egész ingatlant érinti, a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is.

(5) A vízügyi hatóság dönt a vízkárelhárítási célú tározóba történő sorolás megszüntetéséről, ha annak feltételei már nem állnak fenn. A vízügyi hatóság a jogerős határozatot megküldi az ingatlanügyi hatóságnak a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg ingatlan-nyilvántartásból történő törlése céljából.”

### 3. §

A Vgtv. a következő 21/A-21/E. §-okkal egészül ki:

„21/A. § (1) Ha a záportározóhoz, az árvízcsúcs-csökkentő tározóhoz, a szükségtározóhoz, illetve a belvíztározóhoz kapcsolódó vízelétesítmény elhelyezése, vagy a 21/E. § szerinti használati korlátozás az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza, a tulajdonos az ingatlan megvásárlását a beruházótól kérheti, illetve az ingatlan kisajátításának kérését a beruházónál kezdeményezheti.

(2) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó, illetve a belvíztározó gyakori igénybevételének szükségessége esetén az aránytalanul magas kártalanítási költségek elkerülése érdekében a beruházó a tározó területének megvásárlását, illetve kisajátítását kezdeményezheti.

21/B. § (1) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvíztározó területéhez tartozó ingatlan ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett tulajdonosát – a rendelkezésre állással és a használattal, illetve a 21/E. § szerinti használati korlátozással összefüggő értékcsökkenés miatt, azok ellenértékeként – tulajdoni illetőségének arányában egyszeri térítés illeti meg. Ha az ingatlan már eredetileg is állami vagy önkormányzati tulajdonban volt, vagy a 21/A. § (1) vagy (2) bekezdése alapján állami vagy önkormányzati tulajdonba kerül, az egyszeri térítés kifizetésére nem kerül sor.

(2) A vízkárelhárítási célú tározó árvíz-szabályozási célból történő igénybevétele esetén az okozott tényleges kárért az ingatlan használóját kártalanítás illeti meg, kivéve, ha a tározó területe a 21/A. § alapján megvásárlásra vagy kisajátításra került, és ezután kötöttek bérleti vagy haszonbérleti szerződést.

(3) A vízkárelhárítási célú tározó területén lévő ingatlanok árvízi szabályozási célból történő igénybevételével kapcsolatos kártalanításra e törvény eltérő rendelkezése hiányában a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni.

(4) Az ingatlan tulajdonosának a bérleti vagy haszonbérleti szerződés megkötésekor a bérlő vagy haszonbérlő tudomására kell hoznia a 21/E. § szerinti használati korlátozásokat.

(5) Ha a haszonbérlő a (2) bekezdés alapján kártalanításban részesült, egyidejűleg ezen a címen nem jogosult a termőföldről szóló törvény szerinti haszonbér-fizetési kedvezmény igénybevételére.

21/C. § (1) A 21/B. § (1) bekezdése szerinti egyszeri térítés megfizetéséről a vízügyi hatóság határozatában dönt, és a beruházó gondoskodik az egyszeri térítés kifizetéséről.

(2) Az egyszeri térítés alapja a termőföld ingatlan-nyilvántartás szerinti aranykorona-értéke (a továbbiakban: AK). Az egyszeri térítés mértéke e rendelkezés hatálybalépésekor 8000 forint AK-ként. Az egyszeri térítés mértéke évente, január 1-jével növekszik a Központi Statisztikai Hivatal által közölt, a tárgyévre érvényes fogyasztói árindex mértékével.

21/D. § A vízügyi hatóság a vízkárelhárítási célú tározó kijelölése során csak a tényállás tisztázása érdekében tart közmeghallgatást.

21/E. § (1) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvíztározó területén lévő termőföldön:

- a) kémiai talajjavításra, öntözési, meliorációs célú beruházásra,
- b) faiskola létesítésére, vetőmagtermesztésre, szaporítóanyag előállítására,
- c) ültetvények és gyenge víztűrő képességű évelő kultúrák telepítésére,

d) gyepfeltöresre

állami támogatás nem vehető igénybe, illetve ilyen esetekben a tározó árapasztási célú igénybevételekor keletkező kárért kártalanítás nem jár.

(2) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvíztározó területén nem lehet:

a) bejelentéshez vagy engedélyhez kötött építési tevékenységet folytatni,

b) a kezelő hozzájárulása nélkül a tározó kapacitáscsökkenésével járó, vagy a vizek lefolyási viszonyát megváltoztató tereprendezést végezni.

(3) Nem jár kártalanítás a kár azon része után, amely a (2) bekezdésben meghatározott rendelkezések megszegése miatt keletkezett.

(4) A vízkárelhárítási célú tározó területén lévő termőföld művelési ágát megváltoztatni kizárólag a tározó kezelőjének előzetes hozzájárulásával lehet.”

#### 4. §

A Vgtv. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § (1) A nagyvízi meder elsődleges rendeltetése a mederből kilépő árvíz és a jég levezetése.

(2) A folyó nagyvízi medrét, továbbá a töltésnek az árvíztől mentesített oldalán lévő azon területet, amelyen fakadó-, illetve szivárgó víz jelentkezhet, csak az árvízvédelmi előírásoknak megfelelően szabad kezelni, használni és hasznosítani.

(3) A nagyvízi mederben építményt elhelyezni az érintett folyószakasz mederkezelőjének hozzájárulásával lehet.

(4) A nagyvízi mederben fekvő ingatlan tulajdonosa, illetve használója a nagyvízi mederben mezőgazdasági művelést, erdőgazdálkodást vagy más tevékenységet kizárólag saját felelősségére, az árvizek levezetésének akadályozása nélkül, a környezet- és természetvédelmi, valamint a kulturális örökségvédelmi előírások megtartásával folytathat. A nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosítását, valamint a művelési ág megváltoztatását végrehajtani kizárólag az érintett folyószakasz-meder kezelőjének előzetes hozzájárulásával lehet.

(5) A folyók, patakok, kisvízfolyások, belvíz- és öntözőcsatornák, tavak, tározók, holtágak parti sávját, továbbá az árvízvédelmi létesítmények védősávját úgy kell használni, hogy azt a meder, illetve létesítmény tulajdonosa (használója) a karbantartási munkák, mérések esetenkénti ellátása céljából a feladataihoz szükséges mértékben, illetve védekezési célból akadálytalanul igénybe vehesse.

(6) A parti sávban és védősávban, valamint a rendszeresen víz alá kerülő területeken építmény a meder tulajdonosának, illetve kezelőjének hozzájárulásával helyezhető el. Ennek hiányában az elhelyezőt ért kárért – ha törvény eltérően nem rendelkezik – kártalanítás nem jár.

(7) A folyók nagyvízi medrére vonatkozóan kezelési tervet kell készíteni, amely a nagyvízi mederben tevékenységet folytatókra kötelező. A kezelési tervet a miniszter rendeletben állapítja meg. A kezelési tervet össze kell hangolni a folyók nagyvízi medrére vonatkozó, illetve arra kihatással lévő egyéb tervekkel, így különösen a természet védelméről szóló törvény alapján a védett természeti területekre vonatkozóan elkészített természetvédelmi kezelési tervekkel, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló kormányrendelet alapján a Natura 2000 területekre elkészített természetvédelmi kezelési- és fenntartási tervekkel,

illetve az adott területre vonatkozó, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló miniszteri rendelet alapján meghatározott természetvédelmi célkitűzésekkel, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény alapján az erdőkre vonatkozóan elkészített körzeti erdőtervekkel.”

## 5. §

A Vgtv. 27. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„27. § A 20. § (1) és (2) bekezdése alapján megállapított vízvezetési és vízhasználati szolgálmi jogot az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni, továbbá a 21. § szerinti vízkárelhárítási célú tározóban, a 25. § (3) bekezdése szerinti védőterületen, a nagyvízi mederben, illetve a parti sávban való elhelyezkedés tényét, mint jogi jelleget a vízügyi hatóságnak az érintett ingatlanra vonatkozó jogerős határozata alapján az ingatlan-nyilvántartásba fel kell jegyezni.”

## 6. §

(1) A Vgtv. 45. § (7) bekezdése a következő *t-x*) pontokkal egészül ki:

*(Felhatalmazást kap a Kormány)*

„*t*) a vizek kártételei elleni védekezés részletes feladatainak és módjának, valamint a rendkívüli védekezési készülség esetén eljáró miniszter jogkörének;

*u*) a rendkívüli védekezési készülség elrendelésének;

*v*) a vízkárelhárítási célú tározók létesítésére, az érintett ingatlanok használatára és a kártalanítási eljárásra vonatkozó szabályoknak;

*w*) a nagyvízi mederre, a parti sávra, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területekre, azok használatának, hasznosításának, a víziállásokra vonatkozó előírásoknak és korlátozásoknak, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos kártalanítási eljárás szabályainak;

*x*) a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályok”

*(rendeletben történő megállapítására.)*

(2) A Vgtv. 45. § (8) bekezdése a következő *n*)-*o*) pontokkal egészül ki:

*(Felhatalmazást kap a miniszter)*

„*n*) az országos árvízi kockázatkezelési tervnek – a helyi önkormányzatokért felelős, a területfejlesztésért felelős, a területrendezésért felelős, a földügyért felelős, a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben –;

*o*) a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv”

*(rendeletben történő megállapítására.)*

## 7. §

A Vgtv. a következő 45/B. §-sal egészül ki:

„45/B. § E törvénynek az egyes törvényeknek a vízkárelhárítás hatékonyabbá tételével összefüggő módosításáról szóló 2011. évi ..... törvénnyel (a továbbiakban: törvénymódosítás) megállapított

rendelkezéseit a törvénymódosítás hatályba lépésekor a jogerősen még el nem bírált vízügyi és építésügyi hatósági eljárásokban is alkalmazni kell.”

## 8. §

A Vgtv. 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

### **2. A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény módosítása**

## 9. §

A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény (a továbbiakban: VTT törvény) 2. § (3) bekezdés b) pontja „árvízi tározókat” szövegrésze helyébe a „vízkárelhárítási célú szükségtározókat” szöveg, a 2. § (3) bekezdés e) pontja „az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, 3/A. §-a „az árvízi tározóval” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározóval” szöveg, az 5. §-t megelőző „Az árvízi tározó területével érintett földrésztetek igénybevétele” fejezetcím helyébe „A vízkárelhárítási célú szükségtározó területével érintett földrésztetek igénybevétele” szöveg, a 9. § (5) bekezdés „az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg, a 9. § (6) bekezdés „Az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „A vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg, a 9. § (9) bekezdés „az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg, a 14. § (2) bekezdés „árvízi tározóba” szövegrésze helyébe „vízkárelhárítási célú szükségtározóba” szöveg, a 16. § (1) bekezdés „az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, a 16. § (2) bekezdés „az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, a 17. § (1) bekezdés „Az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „A vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, a 24. § (2) bekezdés a) pontja „az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg lép.

## 10. §

Hatályát veszti a VTT törvény 5-8. §-ai, 9. § (1)-(4) bekezdése és a 24. § (2) bekezdés b) pontja.

### **3. A vízitársulatokról szóló 2009. évi CXLIV. törvény módosítása**

## 11. §

(1) A vízitársulatokról szóló 2009. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 1. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(1. § E törvény alkalmazásában)*

„2. állami hozzájárulás: a társulati művek fejlesztését, működtetését, ezeken a műveken a vizek kártételei elleni védekezést szolgáló, a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényben évenként megállapított költségvetési hozzájárulás;”

(2) A Ttv. 1. § 18. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(1. § E törvény alkalmazásában)*

„18. *működési terület*: a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységekre és az érintett környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság működési területére figyelemmel, elsősorban a legalább 100 000 ha nagyságú földrajzi terület, amelyen a társulat működik, vagy amely területen a társulat legalább 500 km-nyi közcélú vonalas létesítményt tart fent és üzemeltet;”

(3) A Ttv. 1. § 32. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(1. § E törvény alkalmazásában)*

„32. *társulati közfeladat*: a társulat működési területén a társulat tagjainak közös érdekeit szolgáló vízgazdálkodási tevékenység, valamint megbízás alapján a forgalomképes állami tulajdonban lévő vizekkel és vízellétesítményekkel összefüggő feladatok ellátása;”

## 12. §

A Ttv. 2. § (1)-(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § (1) A vízitársulat jogi személyiséggel rendelkező, közhasznú szervezetté minősíthető gazdálkodó szervezet.

(2) A vízitársulat a 3. § (2) bekezdés szerinti közfeladatát elsősorban saját munkaszervezetével köteles elvégezni.”

## 13. §

A Ttv. 9. § (3)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az alapszabály térképi mellékleteiben fel kell tüntetni

a) a társulati műveket és a településeket is feltüntetendő működési területet;

b) a működési területen belül azokat a települési önkormányzatokat (részvízgyűjtőket) és kistérségeket (a továbbiakban: területi egység), amelyekről az érdekeltek a küldötteket jelölik.

(4) Az alapszabály mellékleteiben rögzíteni kell továbbá

a) a megválasztott küldöttek nevét, lakóhelyét, az általuk képviselt területi egység megnevezését és a képviselt terület nagyságát hektárban;

b) a társulat tagjainak nevét (cégnévét), lakóhelyét (székhelyét), a természetes személy tag születési helyét, időpontját, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság cégjegyzékszámát (nyilvántartási számát), a területének nagyságát ha-ban.”

## 14. §

A Ttv. 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A napirendet tartalmazó írásbeli meghívót a küldöttgyűlés tervezett időpontja előtt legalább 8 nappal meg kell küldeni a küldöttgyűlés tagjainak, a területileg illetékes megyei, fővárosi kormányhivatal földművelésügyi igazgatóságának, a vízügyi igazgatási szervezetnek, a társulatok érdekképviselői szervezetének, valamint a társulat azon tagjainak, akik a küldöttgyűlést kezdeményezték, továbbá a meghívót a területileg illetékes települési önkormányzat(ok)nál hirdetmény formájában is közzé kell tenni.”

## 15. §

A Ttv. 30. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(A küldöttgyűlés hatáskörébe tartozik)*

„c) az egyéb támogatások jellegének és mértékének meghatározása;”

#### **16. §**

A Ttv. 40. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A társulat közfeladatainak ellátása feletti szakmai felügyeletet a vízgazdálkodásért felelős miniszter, az irányítása alatt álló, a társulat működési területe szerinti környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság útján látja el.”

#### **17. §**

A Ttv. 41. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A normatív támogatás, a szerződésen alapuló állami és önkormányzati hozzájárulás, valamint az egyéb támogatás a társulat tulajdonába kerül.”

#### **18. §**

A Ttv. 43. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„43. § A társulat gazdasági tevékenységének elvégzésére munkaszervezetet működtet a küldöttgyűlés határozatának megfelelően. A munkaszervezet irányítását önálló hatáskörben a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott vezető látja el. A társulatnál foglalkoztatott munkavállalók jogaira és kötelezettségeire, valamint a munkaügyi kapcsolatokra a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell alkalmazni.”

#### **19. §**

A Ttv. 61. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(A társulat jogutód nélkül megszűnik, ha)*

„c) a 62. §-ban előírt kötelezettség teljesítésének felhívás ellenére történő elmaradása esetén a felügyeleti szerv kezdeményezésére a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja;”

#### **20. §**

Hatályát veszti a Ttv. 1. § 22. pontja.

### **4. Záró rendelkezések**

#### **21. §**

Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

1. A Vgtv. 1. számú melléklet 12. pont a) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(E törvény alkalmazásában)*

„a) *nagyvízi meder*: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki;”

2. A Vgtv. 1. számú melléklet 34. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(E törvény alkalmazásában)*

„34. *vízkárelhárítási célú tározó*:

a) *árvízi tározó*:

aa) *záportározó*: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcsvízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó,

ab) *árvízcsúcs-csökkentő tározó*: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, az árhullámok csúcsvízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló olyan állandóan vagy időszakosan vizet tartó tározó, amelynél a maximális tározási térfogat legalább 50 %-a árvízvisszatartásra szabadon áll,

ac) *szükségtározó*: vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezetési helyekkel ellátott terület,

ad) *vésztározó*: vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésg megbontással – rendkívüli védekezési készség vagy veszélyhelyzet esetén – igénybe vehető terület,

b) *belvíztározó*: a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület.”



## ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az elmúlt években és napjainkban is jelentkező ár- és belvízi problémák csökkentéseként:

- fokozni szükséges a vízkárelhárítási célú tározók építését, meghatározva a területhasználati korlátozásokat és a kártalanítás, a kisajátítás szabályait,
- ki kell mondani, hogy a nagyvízi meder elsődleges rendeltetése a folyók medréből kilépő árvíz és a jég levezetése, továbbá törvényi szinten korlátozni szükséges a nagyvíz meder területén az építési tevékenységeket,
- a részletszabályok rendeletekben történő megállapítására felhatalmazó rendelkezéseket kell elhelyezni a törvényben, hogy így egyben teljesülhessenek a Kormány munkatervében már szereplő jogalkotási feladatok,
- a víztársulatok működése feletti szakmai felügyeletet a vízgazdálkodásért felelős miniszter irányítása alatt álló környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságokhoz kell telepíteni.

A törvényjavaslat a fenti kérdéseket szabályozza, a vízkárelhárítás hatékonyabbá tétele érdekében.

Jelenleg csak a Vásárhelyi-terv keretében épülő árvízvédelmi célú tározók létesítését szabályozza részletesen jogszabály, a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény (VTT törvény). Jelen törvényjavaslat a VTT törvény tározókra vonatkozó rendelkezéseinek az egész ország területén történő érvényesítésével az árvízi és belvízi tározók létesítésére, az érintett ingatlanok használatára és a kártalanításra vonatkozóan állapít meg szabályokat.

Rögzíti, hogy az ingatlan tulajdonosa, illetve használója köteles túrni, hogy a vízügyi hatóság határozata alapján az ingatlanát vízkárelhárítási célú tározóként kijelöljék, mivel az közérdeket szolgál. Ha a vízkárelhárítási célú tározóhoz kapcsolódó vízáterhelés elhelyezése vagy a használati korlátozás az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza, a tulajdonos és a beruházó kezdeményezheti az ingatlan megvásárlását, kisajátítását.

A nagyvízi mederben építményt elhelyezni az érintett folyószakasz mederkezelőjének, a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságnak a hozzájárulásával lehet. A nagyvízi mederben fekvő ingatlan tulajdonosa, illetve használója a nagyvízi mederben mezőgazdasági művelést, erdőgazdálkodást vagy más tevékenységet kizárólag saját felelősségére, az árvizek levezetésének akadályozása nélkül folytathat. A nagyvízi mederre vonatkozóan kezelési tervet kell készíteni, amely rendeletben kerül kihirdetésre és a mederben tevékenységet folytatókra kötelező.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) felhatalmazó rendelkezéseit mindenképpen felül kell vizsgálni, mivel addig több szükséges rendelet módosítására, illetve kiadására nem kerülhet sor. Felhatalmazást kell adni a Kormánynak, hogy a vizek kártételei elleni védekezés részletes szabályait felülvizsgálja, a vízkárelhárítási célú tározók létesítésére, az érintett ingatlanok használatára és a kártalanításra vonatkozó szabályokat rendeletben megállapítsa, valamint a kor követelményeinek megfelelően pontosítsa a nagyvízi meder használatának szabályait.

A víztársulatok működési területének új meghatározására a korszerű és költséghatékony üzemméretek kialakítása miatt van szükség. A tervezet rögzíti, hogy a társulati közfeladatok ellátásának szakmai felügyeletét a vízgazdálkodásért felelős miniszter irányítása alatt álló környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság látja el. A társulat gazdasági tevékenységének elvégzésére munkaszervezetet működtet a küldöttgyűlés határozatának megfelelően. A munkaszervezet irányítását a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott vezető látja el. A társulatnál

foglalkoztatott munkavállalók jogaira és kötelezettségeire, valamint a munkaügyi kapcsolatokra a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell alkalmazni.

## RÉSZLETES INDOKOLÁS

### 1. §

A § rendelkezik arról, hogy – hasonlóan a vízvezetési szolgalmi jog alapításához – a parti ingatlan tulajdonosát kártalanítás illeti meg a vízfolyással kapcsolatos vízi- és üzemeltetési munkák miatti korlátozás esetében. Amennyiben a korlátozás mértéke olyan fokú, hogy annak következtében az ingatlan használata lehetetlenné, illetve számottevően költségessé válik, akkor a tulajdonos az ingatlan kisajátítását kérheti

### 2. §

A tervezet a hatályos rendelkezésekben szereplő árvízi tározókon túlmutatva valamennyi vízkárelhárítási célú tározó kijelölésére fogalmaz meg alapvető szabályokat. Vízkárelhárítási célú tározónak minősül a záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó, a véstározó és a belvíztározó.

Az ingatlan tulajdonosa, illetve használója köteles tűrni, hogy az ingatlanát vízkárelhárítási célú tározóként kijelöljék. A véstározó határozatban történő kijelölésére nem kerül sor, mivel egy terület véstározóként való igénybevételére csak rendkívüli védekezési készültség és veszélyhelyzet esetén kerülhet sor, amikor a honvédelmi törvény szerinti rendkívüli intézkedéseket kell alkalmazni.

Az ingatlan vagy annak területi mértékben meghatározott része vízkárelhárítási célú tározóvá történő kijelöléséről az ingatlan fekvése szerint környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség határoz. A vízügyi hatóság a jogerős határozattal megkeresi a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg feljegyzése iránt az ingatlan fekvése szerint illetékes ingatlanügyi hatóságot. Ha a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg nem az egész ingatlant érinti, a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is.

### 3. §

Ha a vízkárelhárítási célú tározóhoz kapcsolódó vízilétesítmény elhelyezése vagy a használati korlátozás az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti, vagy meghatározott módon jelentős mértékben akadályozza, a tulajdonos az ingatlan megvásárlását vagy a kisajátítás kérését a beruházótól kérheti.

A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvíztározó területéhez tartozó ingatlan ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett tulajdonosát (tehát a véstározó esetében nem) – a rendelkezésre állással és a használattal, illetve a meghatározott hasznosítás korlátozásával összefüggő értékcsökkenés miatt, azok ellenértékeként – tulajdoni illetőségének arányában egyszeri térítés illeti meg. Ha az ingatlan már eredetileg is állami vagy önkormányzati tulajdonban volt, vagy állami, önkormányzati tulajdonba kerül, az egyszeri térítés kifizetésére nem kerül sor.

A vízkárelhárítási célú tározó (tehát a véstározó esetében is) árvíz-szabályozási célból történő igénybevétele esetén az okozott tényleges kárért az ingatlan használóját kártalanítás illeti meg, kivéve, ha a tározó területe megvásárlásra vagy kisajátításra került és ezután kötöttek bérleti vagy haszonbérleti szerződést.

A tervezet részletesen rögzíti a tulajdonjog korlátozására vonatkozó szabályokat: az építési tilalomtól a kártalanítással nem járó termőföld-használati módokon keresztül a művelési ág

megváltozásának kezelői hozzájáruláshoz kötöttségéig. Amennyiben a korlátozott tulajdonhasználatra vonatkozó szabályok nem kerülnek betartásra, nem jár eseti kártalanítás!

#### 4. §

A § rögzíti, hogy a nagyvízi meder elsődleges rendeltetése a mederből kilépő árvíz és a jég levezetése. A folyó nagyvízi medrét, továbbá a töltésnek az árvízről mentesített oldalán lévő azon területet, amelyen fakadó-, illetve szivárgó víz jelentkezhet, csak az árvízvédelmi előírásoknak megfelelően szabad kezelni, használni és hasznosítani.

A nagyvízi mederben építményt elhelyezni csak az érintett folyószakasz mederkezelőjének hozzájárulásával lehet. A nagyvízi mederben fekvő ingatlan tulajdonosa, illetve használója a nagyvízi mederben mezőgazdasági művelést, erdőgazdálkodást vagy más tevékenységet kizárólag saját felelősségére, az árvizek levezetésének akadályozása nélkül, a környezet- és természetvédelmi, valamint a kulturális örökségvédelmi előírások megtartásával folytathat. A nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosítását, valamint a művelési ág megváltoztatását végrehajtani szintén csak az érintett folyószakasz-meder kezelőjének előzetes hozzájárulásával lehet.

A folyók, patakok, kisvízfolyások, belvíz- és öntözőcsatornák, tavak, tározók, holtágak parti sávját, továbbá az árvízvédelmi létesítmények védősávját úgy kell használni, hogy azt a meder, illetve létesítmény tulajdonosa (használója) a karbantartási munkák, mérések esetenkénti ellátása céljából a feladataihoz szükséges mértékben, illetve védekezési célból akadálytalanul igénybe vehesse.

A folyók nagyvízi medrére vonatkozóan kezelési tervet kell készíteni, amely a nagyvízi mederben tevékenységet folytatókra kötelező. A kezelési terv készítésére, tartalmára és kihirdetésére vonatkozó szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg. A kezelési tervet össze kell hangolni a védett természeti területekre vonatkozóan elkészített természetvédelmi kezelési tervekkel, a Natura 2000 területekre elkészített természetvédelmi kezelési- és fenntartási tervekkel, a természetvédelmi célkitűzésekkel, valamint az erdőkre vonatkozóan elkészített körzeti erdőtervekkel.

#### 5. §

A Vgtv. 27. §-a helyébe lépő rendelkezéssel megteremtődik a jelentős ingatlanhasználati korlátozással járó jogi jellegek, így a vízkárelhárítási célú tározóban, az ivóvízbázisok, vízkivételi művek védelme érdekében kijelölt védőterületen, továbbá a nagyvízi mederben és a parti sávban való elhelyezkedés ténye ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzésének lehetősége, ezzel az ingatlan-nyilvántartás valósággal való egyezőségének alapvető követelményét segíti érvényesülni.

#### 6. §

A § 5 új kormányrendeleti és 2 miniszteri rendeleti felhatalmazást tartalmaz. Felhatalmazást kell adni a Kormánynak, hogy a vizek kártételei elleni védekezés részletes szabályait felülvizsgálja, magát a rendkívüli védekezési készülséget rendeletében elrendelje, a vízkárelhárítási célú tározók létesítésére, az érintett ingatlanok használatára és a kártalanítási eljárásra vonatkozó részletszabályokat megállapítsa, a kor követelményeinek megfelelően pontosítsa a nagyvízi meder használatának szabályait, továbbá meghatározza a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv elkészítése rendjének és tartalmának követelményrendszerét, amely alapján a vízgazdálkodásért felelős miniszter a folyók mederkezelésére vonatkozó terveket kiadhatja.

A miniszteri rendeleti szintű felhatalmazások körében felhatalmazást kap a vízgazdálkodásért felelős miniszter az országos árvízi kockázatkezelési tervnek a helyi önkormányzatokért felelős, a területfejlesztésért felelős, a területrendezésért felelős, a földügyért felelős, a közlekedésért felelős

miniszterrel egyetértésben történő megállapítására, valamint a folyók nagyvízi medrére vonatkozóan a kezelési terv rendeletben történő megállapítására.

## 7. §

Átmenteti rendelkezésként rögzíti, hogy a folyamatban lévő tározó-kijelölések során, valamint a nagyvízi meder területét érintő építési tevékenységek folyamatban lévő építésügyi hatósági engedélyezésénél e törvénymódosítással megállapított új szabályokat már alkalmazni kell.

## 8. §

A Vgtv. fogalom-meghatározásai között a nagyvízi meder fogalmát pontosítja, valamint meghatározza az egyes tározótípusok jelentését.

A nagyvízi meder a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki.

A vízkárelhárítási célú tározó vagy árvízi tározó, vagy belvíztározó. Az árvízi tározók közül a záportározó a vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcsvízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó. Az árvízcsúcs-csökkentő tározó a vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, az árhullámok csúcsvízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló olyan állandóan vagy időszakosan vizet tartó tározó, amelynél a maximális tározási térfogat legalább 50 %-a árvízvisszatartásra szabadon áll. A szükségtározó a vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezetési helyekkel ellátott terület. A véstározó a vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésmegbontással – rendkívüli védekezési készültség vagy veszélyhelyzet esetén – igénybe vehető terület. A belvíztározó a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület.

## 9. és 10. §

A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény (a továbbiakban: VTT törvény) Vgtv-vel összefüggő módosítását tartalmazza. Mivel a Vgtv. az árvízi tározó helyett bevezeti a vízkárelhárítási célú tározó fogalmát, a VTT törvény árvízi tározó fogalmát módosítani szükséges vízkárelhárítási célú szükségtározóra.

## 11-19. §

Az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény eltörölte a vízitársulatokról szóló 2009. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) által megállapított társulati hozzájárulást, ezért az állami hozzájárulás fogalmát a Ttv-ben újra kell szabályozni.

A működési terület mértékének definiálására a korszerű és költséghatékony üzemméretek kialakítása miatt van szükség. A törvényjavaslat szerint működési terület a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységekre és az érintett környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság működési területére figyelemmel megállapított, elsősorban a legalább 100 000 ha nagyságú földrajzi terület, amelyen

társulat működik, vagy amely területen a társulat legalább 500 km-nyi közcélú vonalas létesítményt tart fent és üzemeltet.

A költségvetési források célszerű, okszerű és az egységes vízgazdálkodási szemléletbe tartozó felhasználását, a jó minőségű munkavégzést a szakmailag felkészült területi szervek, a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok révén van lehetőség ellenőrizni. Ezért a tervezet rögzíti, hogy a társulati közfeladatok ellátásának szakmai felügyeletét a vízgazdálkodásért felelős miniszter irányítása alatt álló környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok látják el.

Az egységes vízgazdálkodáson belül el kell érni, hogy a területi vízgazdálkodásnak valódi gazdája legyen. Az alapfeladatok ellátása jól képzett állandó szakembereket és eszközparkot igényel, ezt pedig jól és költséghatékonyan csak a munkaszervezettel (csatorna-, gát- és mederőri rendszerrel) lehet biztosítani és ellátni, ezért javasoljuk, hogy a vízitársulat a gazdasági tevékenységének elvégzésére munkaszervezetet működtessen.

A munkaszervezet irányítását önálló hatáskörben a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott vezető látja el. A társulatnál foglalkoztatott munkavállalók jogaira és kötelezettségeire, valamint a munkaügyi kapcsolatokra a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell alkalmazni.

A javaslat szerint a társulat jogutód nélkül akkor szűnik meg, ha: elhatározza a jogutód nélküli megszűnését (feloszlását), a társulatot a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti, a felügyeleti szerv kezdeményezésére a cégbíróság megszüntnek nyilvánítja vagy a cégbíróság hivatalból elrendeli a törlését.

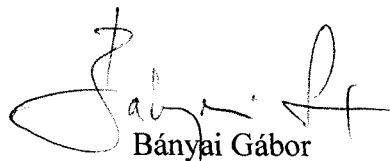
## 20. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés tekintettel arra, hogy a vízitársulatok működése feletti szakmai felügyelet kérdését a Ttv. módosításra kerülő 40. §-a szabályozza.

## 21. §

A záró rendelkezés szerint a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Budapest, 2011. február 21.



Bányai Gábor  
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség



ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

**Dr. Kövér László**  
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

**Tisztelt Elnök Úr!**

Az Országgyűlés Házsabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 85. §-a alapján,  
**„egyes törvényeknek a vízkárelhárítás hatékonyabbá tételével összefüggő módosításáról”**  
a következő törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2011. február 21.

Bányai Gábor  
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség